

ELŐFIZETÉSI ÁR:

Egész évre . . . 6 korona.
Egyes szám ára 4 fillér.

MEGJELNIK HETENKÉNT EGYSZER:
szombaton és egyes rendki-
vüli alkalmakkor.

A VÁROS

SZERKESZTŐSÉG:

Városi közlevéltár (városház,
földszint 7. sz. Ide küldendők
a kéziratok

KIADÓHIVATAL:

Városi könyvnyomda-vállalat
irodája. Ide küldendők
az előfizetési díjak és hirdetések.

KÖZIGAZGATÁSI, KÖZMŰVELŐDÉSI ÉS KÖZGAZDASÁGI HETILAP.

Főszerkesztő: VECSEY IMRE. ♦♦ Felelős szerkesztő: KONCZ ÁKOS.

Kiadótulajdonos: A VÁROSI KÖNYVNYOMDA-VÁLLALAT.

A telepítvényes földek használati szabályai.

1. *A város célja.* A város célja a telepítők alkalmazásával az, hogy minél hamarabb erdőt neveljen. Ugyanazért, aki valamely területet felfog erdőnevelés céljából, azt minél előbb betelepíteni és a beültetett csemeték felnevelni köteles s addig a földjét ott nem szabad hagyni, míg abban a fákat annyira fel nem nevelte, hogy azok magukra hagyhatók. Azon telepítő, ki földjét ok nélkül előbb elhagyja, Debreczen sz. kir. város erdő területén telepítő többet nem lehet és telepítvényre földet sehoi sem kap.

2. *A telepítvényes földek kiosztása.* A telepítvényes földek kiosztása, valamint az elhagyott telepítvényes földekbe új telepítő fogadása az erdőtiszt jogát és kötelességét képezi.

Egy-egy telepítő részére ujonnan legfeljebb 6 kat. hold tisztás és erdővel vegyes terület osztatik ki.

A felfogott területet 6 év alatt egészen be kell ültetni, de a teljes felnevelésig, mit az erdőtiszt állapít meg s mi a vágástól számítva 15 évnél több nem lehet, a telepítvényes földön maradhat a telepítő. A város magán birtokán azonban, még a 15 évnél tovább tartó teljes beerdősítésig is megmaradhat a telepítő.

A telepítvény teljes kifejlődése után az erdőtisztől vett felszólításra a telepítő eltávozni tartozik. De mielőtt a telepítvényt elhagyná, tartozik az építési gödröket, kutat eltömní, az épületet utasítás szerint elbontani. A felmondás rendesen az év szeptember 1-én történik, hogy a telepítő más kerületben foghasson új földet. Aki másutt fogott földet s azt irással igazolja, az tavaszig (ápril 1-ig) megmaradhat a helyén, ellenkező esetben november 1-re eltávozni tartozik.

3. *Tuskóverés.* A felfogott, vagy egyéb más területen tuskót irtani nem szabad, ha csak arra az erdőtiszt engedélyt nem ad.

4. *Fanyesés.* Az erdőültetés megkönnyebbitése végett a beültetendő területen levő fiatal tölgyfa hajtások oldalgalyait s a föld közelében levő futó sarjakat, valamint a már elültetett akáccsemeték galyait is ősztől tavaszig fel lehet nyesni, de csak fél magasságig, úgy, hogy a fáknak rendes koronája maradjon. A fanyesést simán, felfelé és nem lefelé kell végezni, hogy a vágás lap rágott kinézésű ne legyen. A nyulrágott, kifagyott, vagy kiszáradt fákat mélyen, földszint szinte jókor tavasszal vissza kell vágni, hogy a hajtás megeredjen. Az alsó részén kétfelé ágazó törzsnek egyik ágát le kell vágni, hogy a törzs felfelé növekedjen.

Nyáron át a fákat nem szabad nyesni, ha csak arra az erdőtiszt különös okból írásbeli engedélyt nem ad.

Aki a fákat kihajtása után, vagy félmagasságnál feljebb

nyesi, arra a kár rábecsültetik és erdei kihágásért megbüntettetik.

5. *Faültetés.* Mindenki tartozik a földjét az utasításhoz képest idejében s jól beültetni, ellenben a telepítvény tőle elvétetik.

Első sorban is a régebbi ültetések hiányait kell pótolni, ez soha ki nem maradhat s csak aztán lehet az új törésű földek ültetéséhez fogni.

Minden telepítő tartozik a földjét maga felszántani és beültetni és pedig úgy, hogy a beültetésre kitűzött 6 év alatt évenként a megfelelő rész beültetessék. Legeltetés céljából külön területet ültetetlen hagyni nem szabad.

Szántott, de bármi okból be nem ültetett területen ermett vetemény dézsmás lesz.

A faültetésnél különös gondot kell fordítani arra, hogy a csemete gyökere ki ne száradjon sem a szállítás, sem pedig az ültetés alkalmával. Az elültetésig a csemeték vizes földbe kell elárkolni, sőt szükség esetén locsolni is kell, hogy a csemeték gyökere ki ne száradjon. Ültetés alkalmával nem szabad a gödröket kiszáradni hagyni, sem a csemeték a gödrök mellett a szél és nap szárító hatásának kitenni, hanem a földből való kivételük után azonnal el kell ültetni. Célszerű az ültetés helyére a csemeték vizes edénybe kivinni s abból elültetni.

Az ültető gödröket lehetőleg egyenes sorban, egymástól 2-3 méter távolságra s olyan mélyre és szélesre kell ásni, hogy az ember csizmás lába hosszában és keresztben elférjen benne s ugyanolyan mélynek is kell lenni. A csemeték csak olyan mélyen szabad ültetni, amilyen mélyen azok a csemetekertben voltak s mindég a gödör közepére kell ültetni s nem a gödör oldalához nyomni a csemeték, hogy a gyökerek szabadon legyenek a puha földben.

Az elültetendő akáccsemeték törzsét és gyökerét egy arasznyira vissza kell vágni, egész törzsszel elültetni nem szabad. Akár a város adja az ültetéshez a csemetét, akár maga a telepítő assa a csemetekertjéből; gyöngye növesű és rossz gyökéretű csemetét beültetni nem szabad, hanem azt vagy vissza kell vinni, vagy átiskolázni.

6. *Akác iskola vetés.* Minden telepítő tartozik minden évben legalább 100 □-öl területű akác iskola földet felásni, azt a várostól kapott akác maggal bevetni s az így készített akác iskolának gondját viselni s szárazság esetén locsolni, abból földjét beültetni, vagy a már beültetett rész hiányát pótolni. Ezen területen termelt csemetékéből másnak is juttatni tartozik, ha arra felszólítást kap. Ezen csemeték a város tulajdonát képezik, azok gondozandók s semmi körülmények között el nem adhatók. Általában minden telepítő olyan területű akác iskolát köteles megművelni, amelyből felfogott területét beültetheti. Aki akác iskolát nem

művel, annak sem a rozsvetés nem lesz megengedve, sem pedig legeltetési kedvezményt nem kap.

7. *Kapás vetemények termesztése.* Az elültetett csemeték sorközeibe bármiféle kapás veteményt lehet vetni, azonban úgy, hogy a fák sorjánál 1 méter szélességben vetetlen maradjon a föld. Az elvetett kapás növények művelése alkalmával a csemeték közei is felkaszálandók s a gáztól megtisztítandók. Az ujonnan ültetett csemeték hajtásaiból csak egy hajtást kell meghagyni, de azt felnyesni nem szabad. A régebbi ültetésű akácfák azon alsó oldal hajtásait, melyek a csemete körüli föld megkapalását akadályoznák, az erdőtiszt engedélye mellett le lehet vágni.

8. *Rozsvetés.* Minthogy a rozsvetés a még teljesen meg nem erősödött ültetés növekedésére nagy mértékben káros hatással van, ezért a rozsvetés csak olyan helyen lesz megengedve, hol a fák már teljesen kifejlődtek. A rozsvetés helyét az erdőtiszt jelöli ki.

Rozsvetés egy-egy telepítőnek csak legfeljebb 2 kat. hold területen és ugyanazon a helyen minden második évben lesz megengedve de csak ott, hol az utolsó pótlás csemetéi is a 2 méter magasságot elérték.

A rozsvetésnél, berenálásánál, valamint a rozsvetés levágásánál (az újföldek felszántásánál, felkapalásánál) a fa hajtásokat megsérteni nem szabad.

A rozsvetés levágása után azonban legkésőbb augusztus 1-re a fák közötti földet fel kell kapálni. A rozsvetés alá szintén egészen fel kell kapálni a földet, bármiféle vetemény is volt előbb az akácok között. Nem engedtetik meg az, hogy valaki a földjét akár rozsvetés előtt, akár pedig utána részben vagy fészkelés szerűen kapálja fel, mi kolompér vetésnél néha előfordul. Míg a rozsvetés levágása után a föld fel nincs kapálva, addig a rozsvételt elvinni nem szabad, mert kapálás nélkül a rozsvetés csépeletlen dézmas lesz.

Rozsvetés pallag földbe vagy ugyanazon helyen kétszer egymásután nem lesz megengedve, nem kap újabb rozsvetésre engedélyt az sem, ki előbbeni rozsvetés földjét fel nem kapálta. Aki engedély nélkül vet rozsvételt, attól a rozsvetésre az engedély, esetleg a föld is elvételük kárpótlás nélkül s az esetleges vadrozsvetés is a várost, nem pedig a telepítőt fogja illetni.

A már egyszer beültetett területen kapával, ásóval és taliga nélküli ugynevezett munkás ekével szabad a földet megművelni, vigyázva, hogy a fákban kár ne essék.

9. *Dézma kötelezettség.* Akár kapás vetemény, akár rozsvetés esik dézma alá, annak $\frac{1}{3}$ -ad része a városé s addig a telepítő részére jutott rész el nem vihető, míg a városét be nem hordotta.

10. *Lakás.* A telepítőnek az erdőbeni kint lakás megengedve, azonban mielőtt valaki akár új földet fogna, akár régebbi ültetést vagy telepítvényt venne át, tartozik a telepítvényes földek rendszabályát s az épület tűzbiztonsági kötvényének aláírni.

A várostól lakásépítéshez kapott fa anyagokat elvinni vagy eladni, vagy a lakást engedély nélkül elbontani senkinek sem szabad, mert az a város tulajdonát képezi. Az ilyen épületet a telepítő saját költségén tartozik biztosítani. Sem a lakást, sem a földet a telepítő másra át nem ruházhatja, a földet részben s a lakást bérbe ki nem adhatja, sem azt üresen elhagynia nem szabad.

11. *Jószág tartás.* Jószágot csakis az állandóan kint lakó telepítő tarthat, de az is csak engedély mellett. Egy telepítőnek legfeljebb 1 ló, 1 tehén, 3 drb sertés és aprómarha tartás engedélyezhető, ennél többet még télen sem szabad tartania. A köteleességét nem teljesítő telepítőtől ezen kedvezmény elvételük.

12. *Legeltetés.* A fentebbi jószágok legeltetése a kint lakó telepítőnek csak oly helyen engedtetik meg, hol ezáltal sem a fákban, sem a kiültetett csemetékben, sem pedig értékes fűben kár nem esik. A legeltethető terület minden telepítőnek ki lesz mutatva s aki más helyen legeltet, vagy a legeltetéssel kárt okoz, az büntetés alá esik. Még őszi vásár után sem szabad a telepítőnek másutt, mint a kijelölt területen legeltetnie.

13. *Kaszálás.* Kaszálni fűvet csak dézmára és írásbeli engedély mellett lehet.

14. *Tüzelés.* Tüzelésre a szabályszerű nyesevéket felhasználhatja a telepítő s időnként a száraz tuskók földfeletti részéből is hasogathat magának tüzelőt, de az így szerzett tüzre valót a telepítő semmi szín alatt el nem adhatja.

15. *Tüzzrakás.* A vágás téren tüzet rakni, gázt meggyújtani vagy leperzselni nem szabad. Erdőégés esetén mindenik telepítő tartozik az oltásban részt venni s az, aki a tüzet észre vette, tartozik a járási erdőőrre értesíteni.

16. *Fegyvertartás.* Telepítőnek löfegyvert tartania nem szabad.

17. *Felügyelet.* Az ezen szabályzatban foglaltaknak pontos végrehajtására elsősorban az erdőőrök, másodsorban az erdőtiszt ügyelnek fel. A felügyelők utasításait a telepítő mindenben követni tartozik, azokkal gorombáskodni, azokat sértelgetni, ellenük alaptalanul vádaskodni nem szabad.

18. *Rendtartás.* A rendszabályba foglalt köteleességek megmagyarázása végett, minden évben ősszel és tavasszal gyűlés fog tartatni az erdőőri lakoknál, amikor a rendszabályban foglaltak, valamint az időnként szükségessé váló utasítások megmagyaráztatnak. Ezen gyűlésre minden telepítő tartozik elmenni.

19. *Büntetések.* A rendszabályban foglalt s az időnként kiadott utasítások be nem tartása esetén joga van az erdőtisztnek a telepítőt megbüntetni, még pedig kisebb fokú hanyagság esetén legeltetési s egyéb kedvezményének elvonásával, nagyobb fokú hanyagság vagy engedetlenség esetén a telepítvényből kárpótlás nélkül való kitiltással.

Aki úgy viseli magát, hogy mint telepítőt tovább túrni nem lehet, vagy aki a közbiztonságra, vagy a vagyonsbiztonságra veszélyessé válik, joga van az erdőtisztnek azt a telepítvényből kitiltani s ha nem akarja menni, saját erdőőrei által kiszállásoltatni s telepítvényét s lakását minden kárpótlás nélkül másnak adni.

20. Ezen rendszabályt minden telepítő köteles sajátkezüleg aláírni.

Debreczen, 1910 február hó.

Török, Botos Lajos, Szűts Kálmán, László Gyula,
erdőmester. erdősz. erdősz. erdősz.

Záróké: Ezen rendszabályban foglaltakat ismerem s magamra mint telepítőre nézve azt kötelezőnek jelentem ki, az abban foglalt rendelkezéseknek magamat mindenben alávetem s minden kérdésben mely reám mint telepítőre vonatkozik, határozathozatalra, csak Debreczen sz. kir. város erdőgondnokságát ismerem el egyedül illetékesnek.

Telepítő.

1445—1910. szám.

Debreczen szabad kir. város közigazgatási erdőszeti bizottságának.

Debreczen.

653—1910. kb. szám alatt küldött ügyiratokat a következő véleménnyel származtatom vissza:

A magam részéről is szükségesnek tartom, hogy a városi erdők évi vágásterületének és az erdőben létező tisztásoknak mesterséges beerdősítése céljából egy rendelet kiadassék, mert a mezőgazdasági köztes művelők, illetve telepítők (vákáncsosok) között csak ilyen rendelet mellett lehet lesz a rendet fentartani.

A városi erdők ugyanis ez idő szerint jórészt olyan állapotban vannak, hogy nagy terjedelmű évi vágásterületek (évi vágásterület átlagosan 400—1215. k. hold terjedelmű) csakis mesterségesen felújíthatók.

Van ugyanis sok olyan tarolás alá kerülő erdőrésztlet, amelynek fái 0.2 száradásnak, tehát majdnem tisztásnak tekinthető. Tarolás után pedig a már elvéhéd tuskók már alig sarjadzanak. A keletkező sarjak is azonban, tekintettel az erdők vén korára és arra, hogy a városi erdők mindég sarj üzemben voltak kezelve és ilyen módon felújítva, korcs növéskének tekintendők.

Az előadottakból kitűnik tehát, hogy az évi vágásterületek kevés kivétellel mesterségesen, vagyis ültetés vagy vetés útján felújítandók.

Ha a városnak ezen felújítási munkálatot felfogadott napszamosokkal saját költségén kellene fogantatania, ez egyrészt a városra nézve nagy kiadással járna és másrészt alig végrehajtható volna.

Napszamosokat ugyanis tavaszi időben annyit, amennyit egy-egy évi vágás terület beültetéséhez szükséges volna, egyáltalán nem is lehetne kapni.

Nem marad tehát egyéb hátra, mint a köztes műveléssel eszközölt erdőtelepítés, vagyis a már közel 20 év óta követett eddigi eljárás.

A valósággal megegyezik, hogy az amugy is sovány homok talaj a mezőgazdasági művelés folytán még inkább kiélve lesz és hogy a telepítőket (vákáncsosokat) sok esetben a szükségesnél tovább kell megtérni az általuk telepítésre felfogott vágás részleteken, továbbá meg kell térni azt is, hogy megélhetésük biztosítása szempontjából egy-két háziállatot tartsanak és azt kunyhójuk körül ugyancsak a vágásterületeken legeltethessék; holott ilyen legeltetés az erdővel szomszédos kaszáló birtokosoknak, bár ez a jog részükre biztosítva van, nincsen megengedve. Mindazonáltal, tekintve a fennebb vázolt körülményt, az erdők felújítása más módon, mint az eddig követett eljárás mellett nem biztosítható.

Az előadottak után, áttérve a városi erdőhivatal által bemutatott szabályzat tervezetre, azt a következő módosításokkal elfogadhatónak, illetve jóváhagyhatónak tartom:

1. Tekintettel arra, hogy nézetem szerint a szabályzat az 1226—1909 F. M. szám alatt jóváhagyott ideiglenes gazdasági üzemterv kiegészítő részét képezi, — amennyiben ettől eltérő néhány rendelkezést is tartalmaz, — javasolom, hogy az akkor, amidőn a tekintetes bizottság által ezen véleményem folytán hozott határozat értelmében a városi tanács által letárgyaltatott és ide ismét visszaküldetett, a Földművelésügyi m. kir. miniszter urhoz jóváhagyás végett felterjesztendő volna.

A jelen szabályzat tervezetnek az üzemtervtől eltérő intézkedései a többek között a következők:

a) hogy a vágásterület 6 év alatt beültetendő és hogy a beültetett területen 15 évig is tűrhetők a telepítők (lásd 2. pont) holott az üzemterv szerint a vágásterületek a tarolástól számított legkésőbb 2 év alatt beerdősítendők;

b) a negyedik pont szerint fanyesés van tervezve, holott az üzemterv szerint ilyen használat nincs megengedve;

c) az ültetés módja (lásd 11. pont) stb. mind olyan intézkedések, amelyek az üzemtervbe tartoznak és azért kell ezt a szabályzatot a Földművelésügyi m. kir. miniszter urhoz felterjeszteni.

2. Ajánlom, hogy a kérdéses szabályzat címe a következő legyen:

„Rendelet a Debreczen szabad kir. város erdősegeinek felújítása céljából felfogadott telepítendővel kötendő egyezségekhöz és az erdő telepítésnél követendő eljáráshoz“.

3. A 2-dik pont következőleg módosítandó, illetve helyesbitendő:

A telepítő részére kiosztott 6. o. (hat) k. hold vágásterület, illetve tisztás terület a kiosztástól számított legkésőbb 7 év (hét) alatt a város által adott akác és tölgy csemetével vagy tölgy makkal betelepítendő. A betelepített terület a telepítő a kezelő erdőtiszt utasítása szerint gondozni köteles.

A telepítő tarolástól számított 11-ik (tizenny) évben az általa beültetett területet feltétlenül elhagyni köteles.

Ezen módosítás indokolására a következőket adom elő:

A telepítés megkezdéséhez csakis a tarolástól számított 8-dik évben lehet kezdeni, mert az első évben ott van még a vágás területen az ölfa és galyfa felrakásolva és mert legalább 2 évig várni kell arra, hogy mely tuskók sarjadzanak, hogy megállapítható legyen, hogy hol van természetes uton kelt csemete vagyis hol szükséges a telepítés.

A telepítő évenként egy-egy holdas részletekben fogantatja rendszerint a gyöker és a mindenféle fás gyomnak a kiirtását.

Az első évben tehát egy holdat irt anélkül, hogy azt ugyanazon az évben csemetével beültethetné.

A kiirtott részletek tehát csak a második évben lesznek csemetével beültetve és rendszerint akkor kezdődik a mezőgazdasági köztes-művelés is.

E szerint tehát a 6 (hat) hold kiirtásához, betelepítéséhez 7 év szükséges.

Miután pedig a hetedik évben beültetett 1. o. k. holdon a csemeteket legalább 2 évig gondozni és a kiveszetteket pótolni kell, összesen tehát mintegy 11 (tizenny) évre tehető az az idő, ameddig egy-egy telepítőt az általa felfogadott vágás részleten tűrni kell, mert más feltételek mellett, vagyis ennél rövidebb időre telepítők egyáltalában vállalkozni hajlandók nem volnának.

4. Az 5-dik pont akként módosítandó, hogy a csemeték illetve a tölgy makk 2—2 60 sortávolság és 1—1 50 csemete távolság mellett ültetendők illetve elvetendő.

Általában ez a gyakorlat s emellett e csemeték igen szépen fejlődnek, holott nagyobb távolság mellett elbokrosodnak és gyenge hosszunövekvésűek.

Nem csak akác, hanem a tölgy is telepítendő. Az ideiglenes terv szerint ugyanis a tölgy a mélyedésekben és jobbminőségű talajon telepítendő, a dombos helyekre ellenben akác ültetendő.

5. A 7-dik pontnak az a része, mely szerint a csemetesor mindkét oldalán 1 méter szélességben a föld vetetlen maradjon, oda módosítandó, hogy a sor mindkét oldalán 30—30 centiméter, vagyis összesen csak 60 centiméter hagyandó vetetlenül. Ez az eddigi gyakorlat szerint teljesen elegendő.

Egyebekben a tervezetet elfogadhatónak tartom. Ez ügyben hozott határozatát sziveskedjék velem közölni.

Debreczenben, 1910 november 12.

Szikszay,
királyi erdőfelügyelő.

653—1910. erd. alb. sz.

Olvastatott Debreczen szab. kir. város Tanácsának 14,174—1910. sz. határozata, mellyel a város tulajdonát képező erdőterületek vágásutáni beültetése végett alkalmazandó vakáncsosok, a vonatkozó szabályrendelet tervezetre adandó szakvélemény nyilvánítása végett Debreczen sz. kir. város közigazgatási erdészeti bizottsága megkeresett.

Határozat.

A közigazgatási erdészeti bizottság szükségesnek tartja, hogy a városi erdők évi vágás-területe és az erdőkben lévő tisztások mesterséges beerdősítési céljából egy szabályrendelet létesíttessék, mert a mezőgazdasági köztest miveltők, más szóval telepítők, vakáncsosok között csak ilyen rendelettel lehető a rend fentartása s a kitűzött feladat megoldása.

A városi erdők ugyanis ez idő szerint jórészt olyan állapotban vannak, hogy a nagyterjedelmű évi vágás-területek (az évi vágás terület átlagosan 400—1215 katasztrális hold terjedelmű) csakis mesterségesen nyithatók fel.

Van ugyanis sok olyan tarolás alá kerülő erdőrészlet, amelynek fái 0·2 száradásuak, tehát majdnem tisztásnak tekinthető. Tarolás után pedig a már erejüket elvesztett, elvénhedt tuskók alig sarjadzanak. A keletkező sarjak, tekintettel az erdő vén korára és arra, hogy a városi erdők mindig sarj üzemben voltak kezelve és ilyen módon felújítva, korcsnövéskének tekintendők.

Az előadottakból kitűnik, hogy az évi vágás-területek, kevés kivétellel, mesterségesen ültetés vagy vetés útján felújítandók.

Ha az erdőtulajdonos Debreczen sz. kir. város a felújítási munkálatot felfogadott napszámokkal kívánna fogantatosítani, ez egyrészt a városra nézve nagy kiadással járna és másrészt alig volna végrehajtható.

Tavasszal annyi napszámot, amennyi az egy évi vágás-terület beültetéséhez szükséges volna, egyáltalán nem is lehetne kapni.

Legcélszerűbb tehát a köztes-mivellel eszközölt erdőtelepítés, vagyis a már közel 20 éves eddigi gyakorlat.

Tény az, hogy az amugy is sovány homoktalaja mezőgazdasági művelés folytán még inkább ki lesz élve és hogy a telepítőket sok esetben a szükségesnél tovább kell megtűrni az általok telepítésre felfogott vágás-részleteken; továbbá meg kell tűrni azt is, hogy a megélhetősök biztosítása szempontjából 4—2 háziállatot tartsanak és azt kunyhójuk körül ugyancsak a vágás-területeken legeltethessék, holott ilyen legeltetés az erdővel szomszédos kaszáló birtokosoknak, bár biztosítva van, nincsen megengedve. Mindazonáltal, tekintve e fentebb vázolt körülményt, az erdők felújítása más módon, mint az eddig követett eljárás mellett nem biztosítható.

Az előadottak után áttérve a városi erdőhivatal által bemutatott szabályrendeletre, azt a m. kir. erdőfelügyelő ur előterjesztése alapján a következő módosítások mellett tartja elfogadhatónak a bizottság:

1. Tekintettel arra, hogy a szabályzat az 1226—1909. F. M. szám alatt jóváhagyott ideiglenes gazdasági üzemterv kiegészítő részét képezi, amennyiben ettől eltérő néhány rendelkezést tartalmaz, javasolja a bizottság, hogy akkor, amidőn a tervezet végleg letárgyalatott és ide ismét visszaküldetett, az a földmivelésügyi m. kir. miniszter urhoz jóváhagyás végett felterjesztessék.

A tervezetnek az üzemtervtől eltérő intézkedései a következők:

a) hogy a vágás-terület 6 év alatt beültetendő és hogy a beültetett területen 15 évig is tűrhetők a telepítők (lásd: 2-ik pont), holott az üzemterv szerint a vágás-területek a tarolástól számított legkésőbb 2 év alatt beerdősítendők;

b) a 4-ik pont szerint fanyesés van tervezve, holott az üzemterv szerint ilyen használat nincs megengedve;

c) a 11-ik pontnál: „Az ültetés módja“ stb. mint olyan intézkedések, amelyek az üzemtervbe tartoznak és azért kell ezt a szabályzatot a földmivelésügyi m. kir. miniszter urhoz felterjeszteni.

2. Javasolja a bizottság, hogy a kérdéses szabályzat címe következő legyen: „Szabályrendelet a Debreczen sz. kir. város erdősegeinek felújítása céljából felfogadott telepítőkkel kötendő egyezségekhez és az erdőtelepítésnél követendő eljáráshoz“.

3. A 2-ik pont következőleg módosítandó: A telepítő részére kiadott 6 (hat) kat. hold vágástér, illetve tisztás terület, a kiadástól számított 7 (hét) év alatt a város által adott akác- és tölgy-csemetével, vagy tölgy-makkal betelepítendő. A betelepített területet a telepítő, a kezelő erdő-tiszt utasítása szerint, gondozni köteles.

A telepítő a tarolástól számított 11-ik (tizenededik) évben az általa beültetett területet feltétlenül elhagyni köteles.

Ezen módosítás indokai a következők:

A telepítés megkezdéséhez csakis a tarolástól számított 3-ik évben lehet kezdeni, mert az első évben ott van még a vágás-területen az ölfa és galyfa felrakásával és mert legalább 2 évig várni kell arra, hogy mely tuskók sarjadzanak, hogy megállapítható legyen, hol van természetes uton kelt csemete, illetve, hogy hol szükséges a telepítés.

A telepítő évenként egy-egy holdas részletben fogantatosítja rendszerint a gyökér és mindenféle más gyomnak, cserjéknek a kiirtását.

Az első évben tehát egy holdat irt anélkül, hogy az ugyanazon évben csemetével beültetné.

A kiirtott részletek tehát csak a második évben lesznek csemetével beültetve és rendszerint akkor kezdődik a mezőgazdasági köztes-mivelés is.

E szerint tehát a 6 (hat) hold kiirtásához, betelepítéséhez 7 év szükséges.

Miután pedig a 7-ik évben beültetett egy kat. holdon a csemetéket legalább két évig gondozni és a kiveszetteket pótolni kell: összesen tehát mintegy 11 (tizenedeg) évre tehető az az idő, ameddig egy-egy telepítőt az általa felfogott vágás-részleten tűrni kell, mert más feltételek mellett, vagyis ennél rövidebb időre telepítők egyáltalában vállalkozni hajlandók nem volnának.

4. Az 5-ik pont akként módosítandó, hogy a csemeték, illetve a tölgy-makk 2—2·60 sortávolság mellett ültetendők, illetve elvetendők.

Általában ez a gyakorlat s e mellett a csemeték igen szépen fejlődnek, holott nagyobb távolság mellett elbokrosodnak s gyenge lesz hosszú növekvésük.

Nemcsak akác, hanem tölgy is telepítendő. Az ideiglenes terv szerint ugyanis a tölgy a mélyedésekben és a jobb minőségű talajon telepítendő, a dombos helyekre ellenben akác ültetendő.

Minthogy a 6-ik pontban a csemeték locsolásáról van szó, melyhez kut szükséges, javasolja a bizottság a 6-ik pontnak következőkkel kiegészítését, u. m.: amennyiben szükségesnek mutatkozik, minden öt telepítő kötelezhető a locsoláshoz, víznyerés végett, az erdőgondnok által kijelölt helyen, közös erővel történő kut ásására, melyhez a szükséges kuffelszerelést a város a telepítők rendelkezésére bocsátja.

5. A 7-ik pontnak az a része, mely szerint a csemeter sor mindkét oldalán 1 méter szélességben a föld vetetlen maradjon, oda módosítandó, hogy a sor mindkét oldalán 30—30 centiméter, vagyis összesen csak 60 centiméter hagyandó vetetlenül.

Az eddigi gyakorlat szerint teljesen elegendő.

Javasolja a bizottság, hogy egy külön pont létesíttessék a telepítők szorgalmának fokozására, eredményesebb munka végzésére buzdítás végett erdősítési jutalmak kifizetéséről. A terület nagyságától arányban álló mennyiségű díjak tűzendők ki, melyeknek értéke a legkisebbtől az első díjig egyre fokozódó összegben állapítandó meg a legtöbb eredményt felmutató telepítők részére.

Tóth István bizottsági tag indítványa folytán tárgyalatott az erdősítés házilag keresztülvitele. Eltekintve az óriási befektetéstől és a munkásviszonyok bizonytalanságától, a fentebb kifejtett érvek súlya alatt a bizottság ezen indítványt az előbbinek el nem fogadása esetén hozza javaslatba.

Miről az összes iratokkal a városi Tanács és Sziklay Emil m. kir. erdőfelügyelő értesítetik.

Debreczen sz. kir. város közigazgatási erdészeti bizottságától 1910 november hó 19-én.

Rickl Antal,
erd. alb. elnök.

24,435—1911. szám.

Körözés.

A temesvári m. kir. gyermekmenhely értesítése szerint Kocher Anna 11 éves elhagyott gyermek Csataljáról megszökött.

Megkeresem a hatóságokat, hogy nevezettet puhatolni és feltalálás esetén a temesvári állami gyermekmenhelyhez visszaállítani sziveskedjék.

A gyermek személyleírása a következő: Vallása: róm. katolikus. Termete: közép. Arcza: kerek, fehér. Szeme: sötétkék. Orra: egyenes. Szája: rendes. Haja: barna. Súlya: 30 kg.

A ruházat leírása, amelyben megszökött: fekete szoknya, kék kötény, rózsaszínű bluz, fehér kendő, állítólag Verseczre ment nagynénjéhez, 2 korona pénzt is vitt magával.

Nagybecskerekén, 1911. évi szept. hó 20-án.

Alispán helyett: Főjegyző.

Mirek.

— **Polgármester választás Szoboszlón.** Szoboszlón e héten ment végbe a polgármester választás. Megválasztották Fekete László dr.-t, Fekete Sándor volt polgármester fiát, ki jelesen képzett fiatal ember.

— **A városi színház megnyitó előadása.** A Zilahy Gyula igazgatása alatt álló városi színház tegnap kezdte meg előadásának sorozatát. Fall Leo bájos zenéjű operettjével a Babuská-val. Zilahy Gyula művészi erőkből álló társulatához nagy reményeket fűzünk. Megemlítjük itt, hogy a máramarosszigeti színügyi bizottság legmelegebb elismeréssel bucsuzott el Zilahytól. Mivel pedig Zilahy Gyula nemes ambícióval és művészi tudással fogott az új sesonhoz, — meg vagyunk győződve, hogy előadásaival színházbajáró művelt közönségünk meg lesz elégedve.

— **Számonkérőszék.** Domahidy Elemér főispán számonkérőszéke tartott szeptember 27-én, melyen a városi tanács tagjai s a hivatalok főnökei jelen voltak. A főispán alaposan megvizsgálta az ügyeket és a tisztviselők

működése felett elismerését fejezte ki. Nagyobb hátralék volt a mérnöki kivatalnál, melynek okát a főmérnök abban találja, hogy a rengeteg munkát a rendelkezésre álló csekély munkaeerővel nem képes a hivatal feldolgozni. Dicsérettel emlékezett meg a főispán az árvaszékről, ahol nincs hátralék. Az adóügynél a mult számonkérőszéken hátralékos ügyeket az ügyosztály szorgalma feldolgozta. Koncz Ákos tb. tanácsnok, főlevéltáros a levéltárosi állás betöltését kérelmezte elnöklő főispántól, ki ennek betöltését 1912 január 1-jére megígérte.

— **Levéltárosok értekezlete.** A törvényhatósági joggal felruházott városok levéltárosai tudvalevőleg a mult héten értekezletet tartottak lapunk felelős szerkesztőjének elnöklésével Budapesten. Ezen értekezleten memorandumot készítettek a törvényhatósági joggal felruházott városok főlevéltárosának magasabb fizető osztályba sorolása érdekében. A memorandumot egy küldöttség nyomban átadta Némethy Károly dr. államtitkár urnak, ki a legmeszebbmenő támogatását volt szives megígérni. A levéltárosok a jövő héten a memorandumot Koncz Ákos vezetésével a miniszterelnök urnak fogják átadni.

— **Vármegyéből.** Domahidy Elemér főispán a Nábárczky István nyugalomba vonult szoboszlói főszolgabíró hivatalának vezetésére Miskolczi Lajos tb. főszolgabírót rendelte ki, mellé pedig Hetey Endre közigazgatási gyakornokot, mint szolgabíró helyettesét, míg a központi járásba Weszprémy Barna szolgabírót rendelte ki.

— **Gyászjelentés.** Vettük részvételt a következő gyászjelentést. Özv. Hegyi Károlyné szül. Kuthi Kovács Zsófia mint az elhunyt neje úgy a maga, mint az összes rokonok nevében mély fájdalomtól megtört szívvel tudatja a felejtethetlen jó férj, testvér, nagybácsi, vő, sógor és jó rokonnak Hegyi Károly városi adóhivatalnoknak folyó hó 28-án este 9 órakor, életének 47-dik, holdog házasságának 26-dik évében, 2 napi súlyos szenvedés után történt gyászos elhunytát. Kedves halottamat folyó hó 30-án délután 4 órakor fogom a református egyház szertartása szerint a Péterfia-utca 38. sz. háznál tartandó gyászima után a Péterfia-utcai sirkertben örök nyugalomra helyezni. Vég-tisztességtételére rokonaimat, jóismerőseimet és az elhunyt-nak kartársait szomorodott szívvel meghívom. Debreczen, 1911 szeptember 29. Áldás és béke drága poraira!

Szerkesztői üzenetek.

M. M. Hódmezővásárhely. Leveledet vettem és mihelyt terminust kapok a belügyminiszter urtól, azonnal értesítek. Ez alkalomra a kartársakat meg fogjuk hívni, illetve az audiencia idejéről értesítem.

F. Gy. Szatmár. Cikkedet, mint lapunkból láthatod, megkaptam. Üdvözlétedet az egybegyűlteknél átadtam.

Sz. K. Szoboszló. Tessék a nemeslevelet és az iratokat behozni hozzám, mert csak azokból ítélem meg a továbbiakat. Ára a fáradsághoz és munkához képest 150—500 korona.

Tisztviselő. Ne bolygassuk a dolgot, mert jó uton van. Ha eddig vártunk, várhatunk még egy pár hétig. A cikket félretettük.

15,900—1911.

Árverési hirdetés.

Debreczen sz. kir. város tanácsa közhírré teszi, hogy az alább megnevezett lakások bérbeadására a f. 1911. évi szeptember hó 30. napján, azaz szombaton d. e. 9 órakor a városháza nagy tanácstermében nyilvános árverés fog tartatni.

A bérbeadandó helyiségek a következők:

1. a Hatvan-utca 23-ik számú házban levő s jelenleg a honvéd katonai kincstár által bérelt helyiségek, mely áll:

egy elő-, öt lakó-, egy sötét szobából, egy kézi-, egy sötét kamarából, pincéből, padlásból és egy klozetből;

2. a Simonffy-utca 2-dik számú bérházban levő II. emelet 8-dik számú lakás, mely áll: 4 lakó-, 1 elő-, 1 fürdőszobából, 1 konyha, 1 kamara, 1 padlás, 1 pince és egy klozetből

az 1912. évi május hó 1-től az 1915. évi május hó 1-ig terjedő 3 évre, kikiáltási ár: 1600 korona.

Az árverelő által az árverés alkalmával a kikiáltási ár 10 %-a készpénzben, vagy óvadékképes értékpapirokban az árvereltető bizottságnál leteendő.

Az árverési feltételek a számvevősnél, a hivatalos órák alatt (8—1-ig) az érdeklődők által megtekinthetők.

Kelt Debreczen sz. kir. város tanácsának 1911. évi szeptember hó 21-én tartott üléséből.

A városi tanács.

Hajdu vármegye és Debreczen sz. kir. város főispánja.

345—V/1911. szám.

Pályázati hirdetés.

Debreczen sz. kir. város törvényhatóságánál megüresedett s az alábbi határidő lejárata után általam ki nevezés útján betöltendő főszámvevői állásra ezennel pályázatot hirdetek.

Ezen állás évi 4800 korona kezdő fizetés, 1280 korona lakbér és 1200 korona városi potlékból álló javadalmazással van egybekötve.

Felhívom mindazokat, akik erre az állásra pályázni óhajtanak s az 1883. évi I. t.-c. 17. §-ában körülírt minősítést kimutatni képesek, hogy okmányaikkal felszerelt s szabályszerűen felbélyegezett pályázati kérvényeket hozzám f. évi október hó 15. napjának déli 12 órájáig annyival is inkább nyújtsák be, mert a későbbben érkező pályázati kérvényeket figyelembe venni nem fogom.

Debreczen, 1911 szeptember 26.

Domahidy Elemér,
főispán.

!! MEGJELENT !!

□ A VÁROSI TANÁCS KIADÁSÁBAN □

DEBRECZEN SZAB. KIR. VÁROS ÉRVÉNYBEN LÉVŐ SZABÁLYRENDELETEINEK GYŰJTEMÉNYE.

Az 564 oldal terjedelmű vaskos kötet ára
2 KORONA.

Kapható a városi könyvnyomda-vállalat irodájában. **Kossuth-utca, városház-épület.**

„Ős Debreczen.”

Elbeszélések Debreczen multjából.

Írta: **Koncz Ákos.**

A fővárosi és vidéki sajtó a legnagyobb elismeréssel emlékezett meg ezen kötetről, mely Debreczen multját rajzolja meg megfigyelő tollal.

Ára 3 korona.

Tisztviselőknek, tanároknak, tanítóknak, nyilvános könyvtáraknak, egyleteknek és tanulóknak 2 kor. o o

Kapható a szerzőnél:

Városház, földszint, 7-ik számú ajtó (közlevéltár.)

Alapított 1561.

Telefon: 270.

« DEBRECZEN SZAB. KIR. VÁROS » KÖNYVNYOMDA-VÁLLALATA. (VÁROSHÁZÉPÜLET, KOSSUTH-UTCA.)

A modern technika legújabb vívmányaival felszerelve, készít mindenféle nyomtatványokat a legegyszerűbbtől a legdiszesebbig, jutányos ár mellett. ☺ ☺ ☺ ☺ ☺

Meghívók, eljegyzési kártyák, üzleti nyomtatványok, körlevelek a legizlésebben állíttatnak ki. — Vidéki megrendeléseket gyorsan és pontosan eszközöl. ☺ ☺ ☺

Tartós betűrebből készült tömöntvényekkel helybeli és vidéki nyomdák, könyvkötőknek jutányos árért rövid idő alatt szolgálunk.